

Wikborg , Rein & Co v/Alf Amund Gulsvik
Postboks 1513 VIK
0117 OSLO

Deres ref

Vår ref
200503081-/ZAS

Dato
10.12.2010

Dekning av saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36. Vedtak om tilsagn om tilskudd til Stiftelsen M/S Hamen, ec D/S Tandik

Miljøverndepartementet viser til Deres brev av 2.11.2010 der De fremmer krav om dekning av saksomkostninger for Deres klient Stiftelsen M/S Hamen, ec D/S Tandik (heretter kalt stiftelsen) med kr 105 069,-. Kravet fremmes i medhold av forvaltningsloven (fvl) § 36 og har bakgrunn i at Miljøverndepartementet den 14.10.2010 delvis har omgjort Riksantikvarens vedtak av 22.3.2010 til gunst for stiftelsen.

Miljøverndepartementet har etter en samlet vurdering kommet til at vilkårene i forvaltningsloven § 36 for dekning av saksomkostninger er oppfylt, og at stiftelsen får dekket sitt saksomkostningskrav med kr 105 069,-.

Sakens bakgrunn

Riksantikvaren traff den 25.3.2009 vedtak om to tilsagn om tilskudd til M/S Hamen ec D/S Tandik. Det ene tilsagnet var på NOK 450 000 for 2009 og det andre var et forhåndstilsagn for 2010 på NOK 1 500 000. Midlene er en del av Riksantikvarens årlige tilskuddspost til istandsetting av verneverdige fartøy. Forutsetningen for å motta tilskuddet er at man inngår en Verne- og vedlikeholdsavtale med Riksantikvaren og at denne tinglyses som en heftelse på fartøyet.

I Verne- og vedlikeholdsavtalen ble det stilt følgende vilkår:

1. Fartøyet skal være registrert i Skipsregistrene NIS-NOR. I særlige tilfelle kan Riksantikvaren fravike kravet om en slik registrering.
2. Alle typer istandsettingsarbeider og alt vedlikehold skal utføres i overensstemmelse med fartøyet egenart og med metoder og prinsipper som det

er tradisjon for på dette fartøyet. Arbeid som går ut over vanlig vedlikehold skal være godkjent av Riskantikvaren eller den han bemyndiger før det igangsettes. Dette gjelder også pålegg fra Sjøfartsdirektoratet som medfører inngrep i fartøyet.

3. Eieren plikter å holde fartøyet forsikret. I særlige tilfeller kan Riksantikvaren fravike kravet om forsikring.
4. Det er ikke tillatt for fartøyet å seile utenfor det havområdet som Sjøfartsdirektoratets regelverk er definert som *stort kystfart* uten særskilt tillatelse fra Riksantikvaren. Slik fart vil medføre uakseptabel risiko for tap, skade og slitasje på kulturminnet.
5. Fartøyet kan ikke destrueres eller slettes fra Skipsregistrene uten at Riksantikvaren har gitt skriftlig tillatelse til dette. Riksantikvaren skal ha skriftlig melding før fartøyet selges.
6. Riksantikvaren har til enhver tid rett til å inspisere fartøyet tilstand og undersøke om vedlikehold og istandsettingsarbeider blir utført i samsvar med forutsetningene for å motta tilskudd.
7. Riksantikvaren foretar registrering av avtalen i Skipsregistrene og avtalen kan ikke slettes uten Riskantikvarens samtykke.

Riksantikvarens vedtak ble påklaget i brev datert 18.10.2009 av Wikborg , Rein & Co på vegne av Stiftelsen. Miljøverndepartementet omgjorde delvis Riksantikvarens vedtak til gunst for klager i vedtak av 14.10.2010. Departementet frafalt to av de til sammen 7 påklagede vilkårene i Verne- og vedlikeholdsavtalen. Departementet kom frem til at de to vilkårene var urimelig tyngende overfor stiftelsen, jf. den alminnelige forvaltningsrettslige vilkårlæren. Departementets vedtak gikk derfor ut på å fravike vilkår nr. 3 i sin helhet samt å revidere vilkår nr. 6 til å gjelde frem til når arbeidene er godkjent og tilskuddet er utbetalt.

Etter departementets vedtak har Wikborg, Rein & Co fremsatt krav om dekning av klientens saksomkostninger med kr. 105 069,-.

Departementets vurdering

Det følger av forvaltningsloven § 36 første ledd at:

"Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det."

I denne saken har Miljøverndepartementet omgjort Riksantikvarens vedtak til gunst for stiftelsen, når det gjelder to vilkår i Verne- og vedlikeholdsavtalen som er en del av Riksantikvarens vedtak av 22.3.2010.

Departementet kan ikke se at omgjøringen skyldes *"partenes eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll"*, jf. unntaket i fvl § 36 første ledd. Slike forhold er normalt nye faktiske opplysninger i saken, jf. Justisdepartementets rundskriv G

37/95. I denne saken har fakta vært kjent fra starten av. Departementet kan ikke se at det er andre forhold som faller inn under unntaksbestemmelsen.

Spørsmålet om saksomkostningene var nødvendige for å få endret vedtaket avgjøres konkret. Sakens vanskelighetsgrad – faktisk og rettslig, sammen med partens subjektive vurdering av om det var nødvendig å bruke advokat, legges til grunn for om lovens vilkår er oppfylt. Det følger videre av forarbeidene at dekningsregelen skal gjelde vesentlige kostnader og bare kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket til gunst for klager.

Miljøverndepartementet mener at selv om stiftelsens klage var lik senere utdypet klagebrev datert 18.10.2009, skrevet av Wikborg, Rein & Co, så forelå det et behov for en mer gjennomgående og prinsipiell vurdering av saken i forhold til den alminnelige forvaltningsrettslige vilkårlæren. Det ble i denne sammenheng nødvendig for klager å søke juridisk bistand i saken. Etter departementets vurdering utgjør klagers saksomkostningskrav nødvendige utgifter i relasjon til fvl § 36.

Videre er departementet av den oppfatning at det fremsatte krav på kr 105 069,- er vesentlige kostnader som stiftelsen har hatt til juridisk hjelp for å imøtegå Riksantikvarens vedtak.

På bakgrunn av ovenstående mener Miljøverndepartementet at stiftelsen har krav på å få dekket saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36. Departementet ser for øvrig ingen grunn til å reise spørsmål ved omkostningens omfang slik oppgitt i fakturaspesifikasjonen datert 15.11.2010 fra Wikborg, Rein & Co.

Konklusjon

Omkostningskravet i henhold til fakturaspesifikasjon datert 15.11.2010 og brev av 2.11.2010, på kr. 105 069,- blir overført til oppgitt klienkonto 5010 05 85100.

Med hilsen

Elisabeth Platou(e.f.)
Avdelingsdirektør

Zubair Ali Syed
rådgiver

Kopi:
Stiftelsen m/s Hamen, John Collets allé 67, 0854 OSLO